

Ngày 31/8/2024 Giáo hội đã tôn vinh vị Á thánh Tử đạo Dòng Thánh Vincent ở Slovia.

Thanh Quảng sdb - (Fides - Chiara Dommarco)

Šaštín Theo Thông tấn Fides - "Thiên Chúa ở đâu giữa bóng đêm của lịch sử? Đức tin giúp chúng ta nhận ra rằng Ngài đang ở đây, để viết nên câu chuyện tình của Ngài", Cha Emil Hoffmann CM, phó thỉnh cáo viên Ấn phong chân phước cho Tôi tớ Chúa Jon Havlík, một chủng sinh Dòng Thánh Vincent, người đã được tôn phong chân phước ngày 31/8/2024 tại quốc gia ở Šaštín.

Jon Havlík được sinh ra ngày 12 tháng 2 năm 1928 tại Dubovce, một ngôi làng ở phía tây Slovakia, cha là Karol, một công nhân, và mẹ là Justina (Pollékova), khoảng mười ba tuổi, ngài quyết định bắt đầu con đường tìm hiểu ơn gọi để gia nhập Hội Truyền giáo Thánh Vincent de Paul.

Năm 1943, ngài bắt đầu theo học Trường Tông đồ của Hội dòng (tiểu chủng viện) tại Banská Bystrica. Cuộc đảo chính tháng 2 năm 1948 đánh dấu sự khởi đầu của chế độ cộng sản ở Tiệp Khắc.

Do biến động chính trị, Ján chỉ hoàn thành chu kỳ học tập của mình vào tháng 5 năm 1949 và bắt đầu làm tập sinh vào tháng 8 cùng năm đó. Khi ŠtB (cảnh sát Slovakia) thực hiện chiến dịch "Akce K" vào tháng 4 năm 1950, một chiến dịch nhằm xóa sổ tất cả các dòng tu nam, Ján và những

người mới nhập Dòng đã bị bắt, phải đi "cải tạo" trong hai tuần và sau đó là lao động cưỡng bức. Anh đã được thả ra sau ba tháng bị giam giữ, Ján tiếp tục học triết học một cách bí mật, đồng thời làm công nhân ở Nitra. Bị StB bắt giữ một lần nữa vào ngày 29 tháng 10 năm 1951, cùng với các chủng sinh Dòng Vincentian khác, anh đã bị giam giữ trong 15 tháng, bị tra tấn và bị buộc tội hành động chống nhà nước. Vào tháng 2 năm 1953, chàng bị kết án 14 năm tù lao động khổ sai vì tội phản quốc, sau đó được giảm xuống còn 10 năm khi kháng cáo.

Cha Emil, người lo các thủ tục phong thánh cấp giáo phận đã tóm tắt trọng tâm của sứ mệnh trần thế của người tội tử trẻ tuổi Slovak này như sau: "Đối với Havlík, bất kỳ hoàn cảnh nào cũng thích hợp để tuyên xưng Chúa Kitô. Ngay cả bị tù đầy, anh cũng dùng là nơi truyền giáo. Ján nói về công việc của mình trong tù: 'Tôi cảm thấy như mình đang thực hiện một sứ mệnh, không một nhà truyền giáo nào có thể mong muốn một nơi làm việc tốt hơn và đòi hỏi nhiều hơn. Giá như có nhiều thời gian hơn. Giá như công việc không đè nặng chúng tôi quá nhiều'. Mặc dù phải làm việc rất vất vả, nhưng vào ban đêm, anh vẫn sao chép "Chủ nghĩa nhân văn toàn diện" của Jacques Maritain để phân phát cho những người bạn tù của mình. Trong điều kiện vô nhân đạo, anh đã làm việc tại một số trại tập trung và khai thác uranium từ các mỏ ở Jáchymov cho đến mùa thu năm 1958, khi anh bị buộc tội là thành viên của một hiệp hội bí mật "Thánh Vinh Sơn" - Cha Emil giải thích - anh đã được cảnh báo những nỗ lực truyền giáo có thể đi tới hai thái cực: một là thiếu nhiệt thành, lười biếng, hay quên, khắc nghiệt hoặc vô cảm; mặt khác, thì quá nhiệt tình, nghiêm khắc, quyết đoán. Có những lời chứng về Ján như sau: anh đã giúp viết thư, kiếm được những cuốn sách hữu ích và mỗi khi có thể, anh luôn nói về Chúa".

Trại tù cải tạo Ở Slavakia

Anh bị kết án vào năm 1958 là hoạt động truyền giáo, như chính anh ấy đã tuyên bố trong phiên tòa, vì vậy anh bị tù thêm một năm nữa, nâng lên mười năm lao động cưỡng bức vì tuyên xưng đức tin (odium fidei). "Việc thể hiện đức tin của một người – như Cha Emil giảng giải - bị nghiêm cấm trong các trại lao động, đó là lý do tại sao mọi thứ liên quan đến đức tin đều phải giữ bí mật tuyệt đối. Nếu bị phát hiện, 'thủ phạm' sẽ bị kết án vào trại cải tạo, vào một căn phòng nhỏ nơi không thể đứng thẳng, hoặc phải ra tòa lần nữa, như đã xảy ra với Ján. Những người biết anh cho hay anh đã bị kết án hai lần vì đức tin". Từ tháng 5 năm 1958, anh không còn khả năng làm việc, vì bị ngược đãi, anh được chuyển vào bệnh viện tâm thần rồi chuyển đến nhiều nhà tù ở Tiệp cho đến ngày 29 tháng 10 năm 1962, ngày anh được thả sau khi thụ án. Trong những năm cuối đời, anh để lại cho chúng ta hai cuốn sổ tay ghi chép lại trải nghiệm tâm linh của anh: "Con đường Thánh giá của những tâm hồn bé nhỏ" và "Nhật ký". Kể từ khi anh qua đời, vào ngày 27 tháng 12 năm 1965, do bị tra tấn về thể xác và tinh thần, danh tiếng anh được phúc tử đạo đã tỏa lan...

Trại tù khổ sai thời Đức quốc xã thế chiến thứ II

Tiến trình án tuyên thánh cấp giáo phận đã được khởi động từ ngày 9 tháng 6 năm 2013 và việc phong chân phước diễn ra 10 năm sau đó, với tốc độ nhanh chóng khiến ngay cả thỉnh cáo viên cũng phải ngạc nhiên. "Có những sự kiện và giai đoạn dài trong lịch sử - Cha Emil bình luận -

mà dường như Chúa đã mất quyền kiểm soát thực tại và từ bỏ mặc con người. Vậy Chúa ở đâu? Đức tin giúp thừa nhận rằng Người đang ở đây, viết nên câu chuyện tình yêu của Người. Đó là một thái độ đức tin khi tin rằng ngay cả dưới chế độ cộng sản cũng không tránh khỏi bàn tay của Chúa, Chúa cho phép thanh lọc và làm sự hào hùng của nhiều người trở nên đốic sáng soi". Chế độ cộng sản rất quan trọng đối với giai đoạn các ứng viên được công nhận các đức tính anh hùng, như Cha Emil kể lại: "Ngày nay, việc viết sách, kể những câu chuyện ly kỳ, gây sốc đang trở thành truyện hứng thú. Ngược lại, Ján nói với chúng ta thông qua những người yêu mến anh và không muốn chứng tá anh hùng tuổi trẻ của anh không bị rơi vào lãng quên. Những kẻ hành hạ anh cũng giúp thu thập thông tin về người chủng sinh này, vì họ đã ghi chép chi tiết chứng tá mà anh đã phát ngôn trong trại lao động".

Tu Hội Thánh Vincent de Paul hiện có 7 cộng đoàn ở Slovakia và Cộng hòa Séc, là một phần của Tỉnh Dòng Slovakia. Có ba mươi ba linh mục và bốn anh em phục vụ tại đó. Các cộng đoàn ở Slovakia có thể được tìm thấy ở Bratislava, Banska Bystrica, Bijacovce và Lučenec, trong khi các cộng đoàn ở Cộng hòa Séc nằm ở Loštice, Dobruška và Žlutice. Tỉnh Dòng Slovakia cũng bao gồm cả cộng đoàn ở Sangrelaya, Honduras và một cộng đoàn ở Chicago, Hoa Kỳ. (Fides 31/8/2024)

Society of St. Vincent de Paul
Chicago

***Building a Better Tomorrow for
Those in Need***

